

UIT DE WERKGROEPEN

Paddestoelenwerkgroep Wassenaarse Parken: de Ganzenhoek, een nieuw excursieterrein voor de PWWP

Cate, R.S. ten, 1998. An impression of the mycoflora of a coniferous woodland in the dunes north of The Hague. *Coolia* 41(3): 177-178.

De Ganzenhoek is een duingebied waarvan de ingang bij de kruising van het Wassenaarse slag met het fietspad van Scheveningen naar Katwijk ligt (kilometerhok 30-35-25). In de beschrijving van dit gebied geeft de beheerder, Staatsbosbeheer (SBB), aan dat het in zijn bedoeling ligt om de huidige opstand van hoofdzakelijk Oostenrijkse en Corsicaanse dennen om te vormen tot een "meer natuurlijk" bos. Deze plannen hebben in Wassenaar een storm van protest ontketend omdat veel recreanten, vooral de joggers, al snel de eerste kaalslag zagen aankomen.

Het resultaat van de protesten was, dat SBB nu een lange-termijnplanning heeft gemaakt en onze werkgroep bood aan om, nu het nog kan, in dit gebied een inventarisatie te houden teneinde het belang van een dergelijk duinbos voor de paddestoelenflora aan te tonen.

Uiteraard zijn wij niet de eersten die aandacht schenken aan de mycologische waarde van naaldbossen in de duinen. Jalink & Nauta (1996) beschrijven een inventarisatie van naaldbossen in het Noord-Hollandse deel van de Amsterdamse Waterleidingduinen waar in het beschreven gebied een twintigtal zeldzame, aan naaldbomen gebonden soorten zijn aangetroffen en 16 (deels andere soorten) die op de Rode Lijst staan. Dezelfde auteurs bezochten samen met Roeland Sullock Enzlin (1997) een nabij de Ganzenhoek gelegen (voor het publiek niet toegankelijk) dennenbos en vonden daar, naast de Kopperode spijkerzwam (*Chroogomphus rutilus*), *Lactarius sanguifluus*, een eerste exemplaar voor Nederland!

Arnolds (1995) geeft een overzicht van de kenmerkende paddestoelsoorten van de duindistricten. Hierbij noemt hij ook de aangeplante dennenbossen met soorten zoals o.a. Kegelmycena (*Mycena seynii*) op kegels van Zeeden, Bittere dennekegelzwam (*Strobilurus tenacellus*), Valse melkboleet (*Suillus collinitis*) en Muisgrijze ridderzwam (*Tricholoma myomyces*). Van deze door Arnolds gegeven voorbeelden hadden we inderdaad de Bittere dennekegelzwam en de Muisgrijze ridderzwam ook eerder in een vergelijkbaar duingebied in 'onze' parken aangetroffen, maar we werden verrast door de voor deze terreinen 'nieuwe vondsten' in het Ganzenhoekbos.

De Duinparasolzwam (*Lepiota alba*), een niet algemene soort, hadden wij al eerder in de Wassenaarse duinen aangetroffen maar *Lepiota echinella*, een zeldzame en bedreigde soort, die alleen in de kalkrijke Renodunale en Zuidlimburgse districten voorkomt, was nieuw.

Van de aan naaldbomen gebonden soorten vonden we hier de Muizestaartzwam (*Baeospora myosura*), op dennenkegels, de Kopperode spijkerzwam, een tweede vondst voor ons (zie Ten Cate, 1998), de Spieringtrechterzwam (*Clitocybe phaeophthalma*) die voor-

namelijk in de duinen en in Zuid-Limburg voorkomt en ook wel bij loofbomen kan worden aangetroffen en de Eikelkleurige gordijnzwam (*Cortinarius brunneus* var. *glandicolor*), een vrij zeldzame soort die ook voornamelijk in kalkrijke districten wordt gevonden. Verder de Dennesatijnzwam (*Entoloma cetratum*) en de Dennevlamhoed (*Gymnopilus sapineus*), waarvan de Nederlandse namen al aangeven, dat we ze in dit bos konden verwachten, en de Levermelkzwam (*Lactarius hepaticus*), een algemene aan naaldbomen gebonden soort, die ook in andere Wassenaarse parken te vinden is.

Ditselfde geldt ook voor de Echte kopergroenzwam (*Psilocybe aeruginosa*) die vrij algemeen was, maar nu bijvoorbeeld in de Horsten aan het verdwijnen is omdat daar het naaldbos wordt gekapt. Ook de Duinbosrussula (*Russula cessans*) is een soort die typisch in deze naaldbossen thuis hoort, terwijl de Koningsmantel (*Tricholomopsis rutilans*) het tiental typische aan naaldbomen gebonden soorten in dit duinbos vol maakt.

Daar dit 13% van de totale tot heden door ons gevonden soortenrijkdom van dit bos betreft hebben wij reeds in dit stadium aan SBB geadviseerd om het belang van dit naaldbos niet uit het oog te verliezen.

Andere soorten die we niet eerder in ons gebied aantreffen waren de Opaalvaalhoed (*Hebeloma velutipes*), de Okerkleurige veldridderzwam (*Melanoleuca cognata*) en de Tengere veldridderzwam (*Melanoleuca rasilis*).

Marijke Nauta maakte ons na lezing van bovenstaand stukje attent op de resultaten van een NMV-excursie op 1 november 1987 waarbij in de Ganzenhoek 96 soorten werden waargenomen, waaronder 65 Agaricales (Jansen & al., 1988). Vier van de zeven aan naaldbomen gebonden soorten werden ook in 1997 door ons gevonden. De Oranje melkzwam (*Lactarius mitissimus*), de Dennemycena (*Mycena metata*) en de Muisgrijze ridderzwam, die in 1987 in dit gebied werden gesignaleerd, vonden wij wel elders in de door ons bezochte gebieden, maar in 1997 niet in de Ganzenhoek. Ook in 1989 heeft een NMV-excursie het gebied bezocht, dit keer eind november (zie Benjaminsen, 1990). Ook wij houden het op ons programma; zodat te zijner tijd een meer compleet beeld van de mycoflora in dit dennenduinbos zal kunnen worden verkregen.

Wij zijn veel dank verschuldigd aan Joop Kortselius die een aantal determinaties van bovengenoemde soorten heeft verricht.

Literatuur

- Arnolds, E. 1995. Geografische verspreiding en frequentie van paddestoelen, pp. 26-43 in: Arnolds, E., Kuyper, Th.W., Noordeloos, M.E. (red.). Overzicht van de paddestoelen in Nederland. Nederlandse Mycologische Vereniging, Wijster.
- Benjaminsen, F. 1990. De NMV op stap in 1989. Coolia 33: 69-74.
- Cate, R.S. ten. 1998. Weer een Spijkerzwam in onze parken. Coolia 41: 38-39.
- Jalink, L.M., Nauta, M.M. 1996. Mycologische waarde van naaldbossen. Uitgave Gemeentewaterleidingen Amsterdam en KNNV, afd. Haarlem.
- Jalink, L.M., Nauta, M.M., Sullock Enzlin, R. 1997. Een dag in de duinen in oktober. Coolia 40: 188-190.
- Jansen, E., Kuyper, Th.W., Veerkamp, M. 1988. De excursies in 1987. Coolia 31: 77-86.

Reitze ten Cate, Wassenaar